

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakolecza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Bieda v Bretoňsku.

Francúzski rybári následkom nedostatku rýb pozbavení chleba.

Aj vo Francúzsku je bieda a hlad, nielen na našich slovenských krajoch. Francúzske morské pobrežie Bretagne (čítaj Breton) jehož obyvateľstvo živí sa od jakživa rybolovom, zastihla toho roku veľká nehoda. Vody morské sú skúpe, nepriniesly jako každoročne miliardy sardínek a rybári chudáci darmo rozprestierali svoje siete, nechytily ani tolko, čo by bolo bývalo v stave ich uživiť. Nastalo na bohatom morskem pobreží kvílenie, žiaľ, smútok a bieda.

Hovorí sa, že na ryby musela prísť nejaká choroba, ktorá ich vykynožila, alebo rozmnožili sa mrozi, tulení (morskí psi) na tolko, že ryby vyhubily. V Norsku sa aj parlament zaoberal s tou otázkou, jako pomôcť ubohým rybárom a jako ničť pažravých tulenov, ktorý v miliónoch požierajú ryby. Vláda poskytuje rybárom v všetky vražedné nástroje na tulenov zdarma, ba i kanóny im dala.

Vyzvanie ku predplateniu

na týždenník

„Pokrok“

„Pokrok“ vychodí každý piatok. Do ďalších krajov expeduje sa ešte v piatok odpoľudňa, do bližších v sobotu ráno, tak že všetci naši odberatelia budú mať časopis v rukách už v sobotu večer. *Všetkým odberateľom odporúčame, aby sa u našich dôverníkov v obciach predplatili hromadne.* Týmto bude sa „Pokrok“ zasielať pod krížovou obálkou po 18—20 číslach, toto môže byť najmenšia objednávka. Niže 18 čísiel nezasielame časopis v krížovej obálke. Kto chce jedno číslo rovno zo Skalice odberať poštou, ten musí sa predplatiť na „Pokrok“ 2 korunami ročne.

Za odobraté jedno číslo u našich dôverníkov, platí sa hotovo 2 hal.

Každý celoročný odberateľ, ktorý 2 kor. vopred zaplatí, dostane kalendár „Novú Domovú Pokladnicu“ za sníženu cenu 40 hal, franco do domu.

Predplatné posielajte na adresu:

Jozef Teslík, Uh. Skalica
(Szakolcza).

Prosíme ct. redakcie by nám zasielali svoje časopisy na zámenu.

Zakladajme pomocné pokladnice.

Jaro je tu a s ním ta najväčšia bieda roľníková. Na predaj nemá už nič, peniaze sa cez zimu minuly, koncom roku keď si vyplatil daň a iné prirážky obecne, stoličné a štátne, temer nič mu nezostalo, a za „prvú rátu“ už mu nosia „orlička“, t. j. upomienku, by platil. Sedliak nemá čím platiť a tak ani remeselník nemá groša, veď sú jeden na druhého odkázaní.

Keď volakedy, tak na jar potrebuje ľud náš lacného a prístupného kreditu, a taký sú mu vstava len „Pomocné Pokladnice“ dľa zásad Raiffeisenových založené poskytnúť.

Nenie toho človeka ani nádenika, ktorý by sa nemohol údom takéhoto spolku stať. Čo je povinnosťou jeho? Týždenne si odložiť 20 halierov do Pokladnice, čo do roka robí 10 korún 40 hal., ktoré mu aj úroky prinášajú, behom 10 rokov ta summa značne zrastie, a on si zabezpečil otvorený úver a lacný kapitál, pri tom ale príruča sa sporivosti.

Kde nenie úverkových spolkov, tam ľud všade väzí v úzernických rukách. Koľko máme malých ľudí, ktorí i dnes 10—12 procentov platia od sta. To sú tak zvané tajné dlžoby, ktoré so dňa na deň rastú a jako pavúk obet svoju zamotávajú, a temný hlas bubna oznamuje, čujte: už je zase o jednu kresťanskú samostatnú existenciu menej.

Jedinú pomoc nachádzame len v založení úverkových pokladnic, ktoré na pravom kresťanskom základe stojac ku rozlúšteniu národohospodárskej krize prispieť môžu.

Vedenie týchto pokladnic je ľahké, nenie takej obce, kde by farár alebo učiteľ s pričinením a pomocou neodvislých a prebudených remeselníkov a hospodárov takúto pokladnicu založiť a viesť nemohol. Tak teda napred, pokračujme!!

Svoj ku svojmu : vždy dľa pravdy!!!

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy.)

— Smoleniec. S „Pokrokom“ učinili sme obrovský pokrok v našom spoločenskom živote. Naša cnostná, spanilomyseľná roľnícka mládež pripravila nám také fašiangy, jakých v Smolenicách posiaľ nebolo. Z príležitosti jubilea Jeho Svätosti predstavila nám „Lurďskú Pasáčku“, tak krásne a milo, prekvapujúco, žeby sa so svojim prvým vystúpením na žiadnom javišti nebola zahanbila. Ušlo sa jej zato uznania, zaslúženej pochvaly so všetkých strán, a aj na tomto mieste si toho tiež zaslúhuje. Čomu myslím najlepšie zodpovie, keď naše peknoduché herečky, a hercov, s prevedením jejich úloh v krátkosti tuto spomeniem.

Po odspievanej „Pápežskej hymne“, roľnícky mládenec Karol Oravec, predniesol báseň „Sv. Otcovi Levovi XIII.“ s hlbokým citom a zápalným nadšením. Potom nasledovala hra.

Každý utajil v sebe dych, keď spatril útlocitnú Bernardinku (Aničku Janáčkovu), na javišti s Ludovikom. (Martin Boháček) svojim prísny otcem, svojou milou povahou a vážnosťou, každého dojali. Nebolo oka bez slzy. Zjavenie Panny Marie (Alžbeta Bublávek) bolo tak dojímavé, že sme sa cítili v samom Lurde. Lurďské dievčatá tiež živo zahrly svoj krátky zástoj. Ottilia (Anna Kurinec) so svojim milochvejúcim sa hlasom vzbudzovala útrpnosť oproti sebe, nešťastnému, slepému dievčatku. Žoňa (Agnéša Boháček) predstavila nám veľmi podarené polucitiacu, mylosrdensťaplnú jej sestričku; Božena, (Agnéša Dvorák) dávala výborne starostlivú vychovateľku. Eleonora (Maria Ferech) ukázala nám bezcitnú, vysokopostavenú kniežaciu matku. Jej výstup s Boženou bol uchvacujúci, tak podobne jej navrátenie sa na konci k Bohu. (Michal Počúch) dobre hral kniežacieho posluhováča. Z hlbokého dojatia vytrhla nás Barbara (Evka Dvarák) s jej živou hrou, svoju ťažkú úlohu previedla znamenite. Ona a jej poslušné, avšak čítať len ťažko vediacie diety, Maria, Blažej a Janko (Alžbeta Zúbek, Štefan Blažo a Miško Vadovic), ktorí svoju úlohu výborne previedli a veľmi dobre zabávali obecenstvo. Kristína (Katka Oravec) dobre predstavila nám susedku, čo ľúbi kedy-tedy aj klebietku šepnúť. Pudmister (Michal Kocián) so svojou radosťou a prísnosťou veľmi podarené dával nevereckého a vláde poslušného francúzskeho prefekta. Praporník (Bublávek Vendelín) vyznačil sa svojou smelosťou voči pána prefektovi, s ktorou pútníkov zastával proti nemu.

Pre nedostatok miesta len v krátkosti toto podávam. Ale mali ste to vidieť! Po štyri dni sme dávali túto hru, naše dobromyseľné obecenstvo nebolo sa vstave nasýtiť. Na 700 poslucháčov navštívilo našu dvoranu, jako domácich tak prespolných. Pochválne musím spomenúť, že naša inteligencia jako aj z vidieku, každodenne v plnom počte naše hry navštevovala, a hovorili, že ani vo Viedni krajšie nehrajú. Dostalo sa našim peknoduchým herečkám a hercom toľko potlesku, chvály, vyvolania, že veru sa ihneď s pridružením aj remeselníckej mládeže tri nové hry začali učiť. Toto je výsledok našej prvej hry. Konečne s radostnou slzou v oku privolávam: Nech Boh zehná tým rodičom, ktorí takéto peknoduché diety vychovávajú, a srdčné, na zdar! našim starým a novým hercom a herečkám. Boh ich živ!! *Priateľ ľudu.*

— Nádaš. Vo fašiangové dni jak už aj bolo v Pokroku spomenuté vydržovala naša mládež kat. kruhu, divadelnú hru „Rozmarín“ a „Dramaticky obraz Leva XIII.“ ho. Ale jako sme spozorovali a zkusili, žiaľ Bohu, mnohí gazdovia a remeselníci na tieto hry neprišli, bárs v škole hráli, kde bez rozdielu bárs kto prísť mohol. Miesto toho sedeli oni po hostincoch. Snád im ľúto bolo tých 20 halierov vstupného. Za to ale ich zahanbili hosti z Binoviec, z Krupěj a Bolezáru. Naši herci a herečky hrali dobre k uspokojeniu celého obecenstva. Účasť v tejto hre brali: Suchán Štefan (Kohútík), Suchán Mária, (Tarálka), Machala Štefan (Janík), Vajsabel Maria (Evuša), Suchán Michal (Dumný), Hetteš Agneša (Anička), Cibik Filomena (Zuzka), Petrovič Jozef (Jožko), Petrovič Maria (Gajdošička), Machala Maria (Darina), Suchán Jozef (Gróf J. L.), Machala Franc (Blahon), Hetteš Julianna (Olga), Indrišek Jozef (Ondrik), Hetteš Anna (Lazanka), Hetteš Jozef (Mudrák), Holkovič Emilia (Dora), Machala Františka (Marka), Manca Františka (Katka), Fridrich Jakub (Jurko), a iné družice, ktorým za tú zábavu, ktorú nám poskytli, pekne ďakujeme a prosíme ich, aby sa aj na ďalej učili. Po tejto hre v nedeľu mali sme tanečnú zábavu v dome p. Jána Žáka, ktorému za povolenie tých pekných miestností srdčne ďakujeme. Mnohí čo nás posiaľ neznali pchali sa nám do zábavy, nepustili sme ich. Nech sa hlásia teraz za členov. Bože mój, kedy bude už raz jednota medzi nami.

— Z Petrovejssi. Niektorí z našich „spolkarov“ (tak prezývajú členov kat. čítacieho kruhu)

chceli koncom fašiangov zariadiť divadelné predstavenie. Zadáli sme písomnú žiadosť o povolenie, — nedostali sme ho. Traja z hercov išli osobne prosiť, — ani k slovu neboli pripustení; vykázali ich. Či sa tak stalo v smysle najnovšieho ministeriálneho nariadenia, aby sa s obecenstvom humánne t. j. po ľudsky zachádzalo? — „Potrebnú divadlo? Nech idú do krémy!“ — tak znie úradné heslo. — Teda povolenia sme nedostali, ale ani príslušné poplatky, vopred zaň zaplatené, nám nenavrátili. No toporisko zo sekery nám predsa zostalo, lebo divadlo predsa nám zahráli, pravda že len súkromne, v miestnosti Kat. kruhu, len pred členami jeho, bez vstupného, pri zamknutých dverách. Zahráli, — a jak statne! Spoluúčinkovali: Karol Růžička, Anton Vanek, Kliment Hrubša, Peter Albrechta, Anežka Bučkových a Anastázia Smolinských, jako herci a herečky, Ferdinand Syrovátka však jako režisér a šepkár t. j. poriadateľ a napovedač (nemusel mnoho napovedať, šuškať, lebo všetci sa dobre naučili svoje úlohy.) Pochvalu si získali všeobecnú, áno až ku podivu bolo, že tak smelo a nenúteno si počínali tí, ktorí dosiaľ verejne nikdy nevystúpili, ba divadlo — okrem „Kašpárka“ — vôbec ani nevideli! Toto prvé vystúpenie tak účinkovalo, že nielen títo herci a herečky, lež i mnohí iní dostali sto chuti zase nečo iného sa učiť a potom zahráť. —

Ačkoľvek divadelné predstavenie bolo naprosto súkromné, predsa to „muselo“ byť úradne oznámené, predseda kruhu a šepkáč „museli“ dostať úradné predvolanie, boli však od žaloby a jej následkov *blahosklonne* oslobodení. Nech žije právo!

— Búr Sv. Jur. U nás ticho, niet spoločenského života. Spoločenský život podvihne nás z každodennosti a nielen že sošlachtuje ale povzbudzuje a oduševňuje. Toto nám vysvetlia nasledujúce príklady: Pozrime sa len vokol, v každej obci vidíme napredovanie. v jednej je čít. spolok, kde údovia môžu obsiahnuť svoju duševnú potravu, v druhej vidíme, že sa mládež vynaučuje v piesňach slovenských, sošlachtujúcich dušu a cit. na druhých miestach jestvujú kath. kruhy a knižnice atď. . . . Všetko znaky spoločenského života . . .

Druhá, a tiež veľmi vážna príčina zaostalosti našej je, že niet horlivého jednotlivca, ktorý by sa o náš ľud tak zaostali postaral, a ho povzbudil ku všeobecnej duševnej práci. Podľa mojej zkusenosti toľko možem povedať, že u nás, — kde je tak mnoho duší, — pomerne veľmi malo novím koluje. V ohľade tomto sa nemôže ľud zapríčinovať, lebo každodenné jeho starosti a hmotné práce nedovoľujú mu rozmýšľať o svojej zaostalosti duševnej, ale príčina tomu je výlučne len učenejšia trieda, ktorá vidí zatemnenosť túto, a predsa sa neusiluje, aby prerušená bola. . . Žiaľ Bohu je to tak!? Čas ku práci je už svrchovaný! Preto drahí občania majte sa k činu, uznajte viny vaše a poučujú sa z príkladov obkľučujúcich vás obcí, neunavene a všemožne čítajte a vzdelávajte sa. Obzvlášť ale obraciam sa k Vám prebudeným a rozumným, usilujte sa čím skôr založiť u vás čít. spolok alebo knižnicu a podľa možnosti rozmáhajte vôľu a chuť ku čítaniu medzi ľuďom a uvidíte že vaša ná-maha bude mať aj svoju odmenu!!!

Myslím, že riadky tieto postačia na uznanie zaostalosti vašej a na povzbudenie ku budú-cemu „nokroku.“ *Skúmateľ.*

— Búr Sv. Mikuláš. 26 febr. mali sme voľbu rychtára. Zvolený je Jozef Totka dosavadný kasír, ktorý už pred 6 rokami dve kapitulácie rychtárske bol vyslúžil. Teraz zajačkovia, kurp-tvičky a srnky chystajú sa ísť s deputáciou zadakovať sa pánu hl. slúžnemu do Malaciek, že ráčil na rychtárstvo kandidovať jim nepriateľského človeka, čo jich zavše znepokojoval a vytíkal.

Za podrychtára bol zvolený: Ondrej Petrovič; za kasíra: Ján Trupp; a prisaznými sa stali: Ladislav Cvečka, Matej Sedivy, Jozef Benek, a Martin Drinka pre Bilkové Humence, pustatinu.

RUCH má byť v každej rodine. Krajciarový leták, (Epištoly pre ľud.) Všade rozširujte! 10 výt. 20 h. 50 výt. 1 K. Len za obnos napred zaslaný posielala „Moravský Kraj“ v Brne.

Dosavadný náš rychtár: Ignác Šebesta bol tiež v kandidácii na rychtárstvo aj s Jánom Ruchovským, ale on sa vopred poďakoval občanom za dôveru, že veru on viac tú čaru nemieni prijať. Jako rychtár mal dosť ťažké polozenie na pr. len pod manévrami: behania okolo ciest, mosty dať robiť, abytovať dôstojníkov, vojakov i kone, potom vymahanie odškodného od vojakov atď. on to všetko prekonal ku spokojnosti našej, a zastával úrad svoj jako sa na vážneho človeka patrí. Za čo ľud i ľuď k nemu. vidieť z toho, že pri poslednej volbe výborov on mal po Totkovi najviac hlasov.

— V Búr. sv. Petri, rychtárom je Obuch Ján čo tiež pred 3 rokami 2 kapitulácie vyslúžil čo rychtár; podrychtárom je: Buttaš Ignác; kasirom dosavadný rychtár: Jozef Polák; prisažnými: Grajza Matej, Nesnadný Mikuláš, Vajda Ján a pre Šajdikove Humence: Tichlárík Ján. Ľudia všetko hodni, aby si zastali svoje miesta. Novozvoleným pp. rychtárom len to prajem, aby nežištno pre všeobecný záujem pracovali, aby obce pod ich správou prekvitaly hmotne i duševne, a aby tak bolo: Nech jich Boh živí!

— Pobodim. (Nitrianska st.) — Náš „Katoľický Kruh“ na pamiatku 25-ročného jubilea Leva XIII. usporiadal slavnostný večierok s nasledujúcim programom: 1. „Pápežská hymna.“ Pobodimský spevokol. 2. Úvodná reč. Predseda 3. Z Operetty „Súboj“ Muzikálni ochotníci Kat. Kruhu na huslách. 4. Sv. Otcovi Levovi XIII. v deň 25. ročnice jeho zvolenia za pápeža.“ báseň od Jozefa Kompáneka, Jozef Kuchár. 5. „Gavotte“, Ochotníci. 6. „Pas ovce moje!“ báseň od Tichomíra, Gašpar Miklovič 7. „Jubilárna pieseň“ od Chr. Ney, preložil A. Bernkopf, Školská mládež sprevádzaná hudbou. 8. „Sv. Otče, Boh s Tebou“ od Bernharda Kieslera, preložil A. Bernkopf, Antonia Melicher. 9. Záverečná reč, Predseda.

A zase na posledný fašianok divadelné prepustavenie „Starý zaľúbenec“ a „Oklamaní klamári“, v ktorých účastnili sa: Jozefína Lednický, Helena Pogram, Katarína Mišík, Gašpar Miklovič a Jozef Mitošinka. Ďalej slečna Aloysia Cicvářková, Jozef Mitošinka st., Martin Miklovič a Michal Štepa. — Pripravovali sa len za jeden týždeň a predsa všetci hrali znamenite.

Pripomenúť musím, že zvlášte Jozefína Lednický, Helena Pogram a Gašpar Miklovič, ktorí pri každej hre účasť berú, následkom usilovnosti a ochotnosti svojej natoľko zdokonalili sa už, že im to viac žiadnu ťažkosť nečiní a zodpovedali by aj požiadavkám mestských poslucháčov. —

Pri predstaveniach a zábavách miestnost Kruhu vždycky je preplnená; a čo je radostné a potešiteľné, je to, že mládež s radostou aj sama ponúkne sa ku hre a netrpelivo čaká a želá si, aby zase čím skôr prepustavenie bolo. Po divadle bola tanečná zábava, pri ktorej mládež naša celkom slušne a príkladne sa chovala a zabávala. Nech žije pobodimská mládež!

M.

Kupujte v „Potravnom spolku“!!!

Drobné zprávy.

— Dľa najnovšieho ministeriálneho nariadenia nemusia spolky s potvrdenými stanovami žiadne prednášky patričným vrchnostiam oznamovať a o povolenie úrady žiadať. Vyzývame správy čitacích Kruhov a spolkov aby cez pôstny čas všade po nedeliach usporadovovali prednášky.

— Ranenému št. Čulenovi v Brockom vedie sa lepšie. Vyšetrenie so stranky žandárskeho komanda je ukončené.

Výsledok volieb do Pomocnej pokladnice v Skalici. Odovzdané bolo 830 platných hlasov. Za predsedu zvolený bol p. Juraj Jurkovič (s 830 hlasmi) za podpredsedu p. Jozef Pekar (so 799 hl.) za pokladníka p. Jozef Teslík (s 506 hlasmi) za tajomníka p. Ján Grünwald s 880 hlasmi.

Výberníci: Karol Chadárek 880 hlasov, Ferdinand Fiala 880 hlasov, Ferdinand Hájek 880 hlasov, Ján Horváth 830 hlasov, Martin Ivičák 830 hlasov, Karol Kúcký 830 hlasov, Max Spitzer 826 hlasov, František Holub 824 hlasov, Michal Bundala 787 hlasov, Ján Hertl 611 hlasov, Ján Dvorský 606 hlasov.

Náhradníci: Daniel Novomeský 822 hlasov, Michal Absolon 820 hlasov, Pavel Vallach 817 hlasov, František Špaček 517 hlasov, Štefan Hřebíček 516 hlasov, Jozef Bránecký 515 hlasov. Mimo týchto sústredili na seba ešte p. Ján Novák 305 hlasov, L. Tyršal 230 hlasov, a J. Kobilha 178 hlasov.

Novej správe a výbornu prajem mnoho štastia, zdaru a svornej práce.

Do dozorného výboru zvolení boli starí pp. Ján Dřížhal, riaditeľ vo výslužbe, František Černý, Michal Truha, a Dr. Pavel Blaha.

— Ve Gbelskom Kat. Kruhu vyšetřovali financi že vraj tam pijú a predávajú liehovú nápoju.

Ano, členovia si v hostine kúpia piva, lebo vína a v miestnosti spolkové ho vypijú. K tomu majú právo a židom k vóli si ho nepopustia. Ovšem financi nenašli nič.

— Mor.-sv.-jánska mládež pilne sa učí k Veľkej noci „Strýdža z pod Hája.“

— Missie vydržiavajú v Petri (pod Horama) vpp. františkáni P. Mansvet Olšovský a P. Wolfgang Medlen.

— V Závodoch má židák Bergl svoje vlastné peniaze, tieto pliešky, že kolujú medzi ľuďom ako koruny alebo bársktoré iné peniaze. Či má na nich tento závodský potentát aj korunu a či má dovolené peniaze raziť, nevieme?

— V Búr. Sv. Mikuláši sa chystá deputácia k pánu kaplanovi a chce ho požiadať aby zadržal čo najskôr valné shromáždenie potravného spolku. (Tešíme sa tomu, len skoro.)

— Za podnotára vo Gbeloch zvolený bol veľkou väčšinou p. Albert Kürz.

— Z Vrádišťa nám pišu, že v Prietři majú falošné kalendáre lebo Popelec, či škaredá streda bola u nich až 26. febr. Ani by sme to mi susedia-Vrádišťanov neboli vedeli, keď by dvaja občania z Prietřiže (ináč pašáci) s hudbou neboli cez náš pokojný Vrádišť jachali na škaredý štvrtok. Aby sa táto nemoc nerozšířila aj do Vrádišťa, odporúčame slavnému výboru aby previedol úradne opravu kalendárov, totiž aby škaredá streda nebola svätená vo štvrtok. (Snáď to bola tlačová chyba, oznamte to vydavateľovi Domovej Pokladnice. Ale Vrádišťania pozor, môžete do Prietřiže na hodý nechodiť. Mali toho už dost na tom strašidle. Red.)

Odporúčajte „Pokrok“ Jedno číslo stojí 1 kr.

Čo sa robí na sneme.

— Nič! Ale predsa niečo, celá opozícia, aj Ľudová strana vzopreli sa vojanským predlohám a povýšeniu počtu rekrútov. Na Dolnej zemi hýbu sa aj mestá a posielajú do Pešti deputácie aby demonštrovali proti predlohám. V Pešti vydržiavajú sa shromáždenia ľudu. Čo z obštrukcie vykvitne, nevie nikto. Hovorí sa aj to, že keď brannú predlohu neodhlasujú, že Széll rozpustí smem a vypíšu sa nové voľby.

Čo nového vo svete.

— Černoorská vláda vydala rozkaz aby všetci bojaskopní muži boli pohotove. Čiernahora dostala kus územia dľa berlinskej smluvy ale ho posiaľ nezaujala, jakonáhle by nejaké zápletky nastaly Černohorci obsadia územie. Čosi sa kľuje, ale kde sa to začne nik nevie povedať.

Srážky medzi povstalcami a tureckým vojskom sú na dennom poriadku.

V Bulharsku obávajú sa, že turecké vojská vpadnú na bulharské územie. V tom páde by ovšem vojna bola nevyhnutná.

— Dňa 2. marca oslávená bola v Ríme pamiatka korunácie pápežovej pri veľkom lesku a sláve. Na svatopeterskom námestí udržovalo vojsko poriadok. Národa shromáždilo sa asi 100,000 osob a mnoho cudzích pútnikov. Do chrámu sv. Petra vpustili len 60,000 ľudí so vstupenkami, o 11 hod. bránu zavreli.

Chrám poskytoval čarokrásny pohľad. O štvrt na 12. vstúpil Lev XIII., pred nim mnoho kardinálov a biskupov. Všetko volalo oduševnenou: *Nech žije Lev XIII.* Sv. otec zaspieval „Tedeum“, a v tom okamihu rozkolísaly sa všetky rímske zvony a hučali nad večným mestom. Pápež vyzeral čerstvý a zdravý.

— V Pittsburgu v Pensylvánii (Amerika), zúrila strašná povodeň, celé čiasky mesta museli sa vyprázdniť a obyvatelia sotva stačili sa vystahovať. Mnoho ľudských životov padlo v obeť tomuto živlu. Iste zomreli tam aj niektorí naši Slováci, ktorých v Pittsburgu, v Alleghany a na okolí mnoho býva.

Hospodárstvo, priemysel, kupectvo.

— Mliekarstvo v Austrálii. Najmladší diel zeme predbehnul starú Europu i v tomto ohľade. Austrália je vážnym konkurentom v tomto hospodárskom odvetví. Vlna austrálska zničila všetky trhy Európske na vlnu a veľú hrozí nám zase svojim maslom. Štát Viktoria vyviezla roku 1895 18 mill. kg. masla (putru) a 2 mill. kg. syra, toto množstvo vyrobené bolo v 155 mliekarniach. Do Anglicka vyviezla r. 1897 Austrália 135440 mtc. masla.

V Novom Zelande pracovalo 718 mliekarní. Jak ďaleko sme aj za Austráliou.

— Jaké krmivo podporuje dojnost a tučnosť mlieka. 1. Jačmený šrot má veľmi priaznivý vliv na dojnost krav i tučnosť mlieka (obsahuje viacej tuku, masla.) 2. Sladový kvet umenšuje dojnost ale zvyšuje tučnosť mlieka. 3. Šrot kukuricový veľmi podporuje množstvo i tučnosť mlieka. 4. Pšeničné otruby sú dobré, podporujú dojnost i tučnosť. 5. Šrot ovesný zvyšuje dojnost ale tuku nepribýva. 6. Ražné otruby podporujú tučnosť ale dojnost klesá. 7. Zelené krmivo podporuje dojnost, mlieka je mnoho, ale tuku je v ňom pomerne málo. Preto treba pri zelenom krmive aj šrotu pridávať.

Vseličo.

— V Čároch zakladajú „Potravný spolok“. Mnoho zdaru!

— V Prešporku štrajkujú stolárski pomocníci. Žiadajú kratšiu pracovnú dobu a zvýšenie mzdy.

— Veľký oheň. V Lipt. Sv. Mikuláši vyhorela fabrika na remeň a výrobu koží, dobreznáneho Jána Palku. Škoda páči sa asi na 40,000 korún.

— Najdlhší železničný tunel bude iste simplonský vo Švajčiarsku, ktorý teraz vrtajú pod vrchom Simplon. Dĺžka obnášať bude 19,731 metrov. Svatogothardský tunel nemá celých 15,000 metrov!

— Kresťanské družstvo na zaopatrenie štátva v Pešti buchlo. Len sa menovalo „kresťanské.“ Predseda Otto Violet Mörice (!) prijímal úradníkov, delníkov a všetci museli dávať kancie. Tatko úbohým zamestnancom prehospodáril 34,000 korún!

— Do Šastína. S takými jako je spomínaný maler Hajden, či ako sa menuje, dajte si pokoj. Kto vás uráža toho zavrátte. S politikou sa nezaobráme, preto nemôžeme Vám odpovedať. Sdajte nám Vaše meno druhýkrát, ináč pójdu Vaše dopisy do koša.

— Do Pudmeric: Budúce:
— J. J. Stupava: Hnevás sa? čakám dopis.
— Vitazoslav v D. K. Co nepíšete?
— Do Koválova: Uverejníme.
— S. Nádaš: „Pokrok“ nestačí. Ostatok budúce.
— Sv. Jány: Odpusť e, je mnoho surného materiálu.

